

Hər bir azərbaycanlınının Prezidenti

İlham Əliyevin 5-ci sosial paketi 3 milyon insanı əhatə edəcək

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu uğurlu sosial siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən yüksək səviyyədə davam etdirilməsi ölkəmizdə vətəndaş rifahının təminatı istiqamətində mühüm irəliləyişlərə yol açır.

Dövlət başçısının dediyi kimi, Azərbaycan sosial dövlətdir, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları, onun problemləri, onun təhlükəsizliyi, onun xoşbəxtliyi dayanır. Bu sözlər Prezident İlham Əliyevin tapşırıqları əsasında ardıcıl olaraq həyata keçirilən sosial islahatlarda bir daha aydın təsdiqini tapır.

4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən 4 sosial islahat paketi

Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı forman və sərəncamlarla 2018-2024-cü illərdə 4 milyondan çox vətəndaşı əhatə edən 4 sosial islahat paketi icra olunub, bu islahatlar üçün 7 milyard manat əlavə illik vəsait ayrılıb. Nəticədə minimum pensiya 2,5 dəfə, orta aylıq pensiya 2,4 dəfə, müavinət və təqaüd ödənişləri 5 dəfə, ünvanlı yardımın orta aylıq məbləği 2,7 dəfə, minimum əməkhaqqı 2,7 dəfə, orta aylıq əməkhaqqı 2 dəfəyədək, median əməkhaqqı 2,2 dəfə, əməkhaqqı fondu 3 dəfə artıb, 10 yeni sosial ödəniş növü təsis edilib.

Bu dövrdə əmək müqavilələrinin sayı 609 min və ya 48 faiz artaraq 1,9 milyona çatıb. Müsbət məqamdır ki, özəl sektorda əmək müqavilələrinin sayında 2 dəfə artım özünü göstərib.

Sosial dövlətin mühüm cəhətlərindən biri olaraq dövlət büdcəsində sosialyönlü xərclər 2021-ci ildəki 10,3 mlrd. manatdan 2024-cü il üçün 15,5 mlrd. manata çatıb və 2025-ci ilin büdcə layihəsində 16,9 mlrd. manat nəzərdə tutulur. Beləliklə, həmin xərclərdə qısa müddətdə 6,6 mlrd. manat və ya 1,6 dəfə artım olub. Sosialyönlü xərclərin cəksinin büdcədə 41 faiz olması sosial rifahın dövlət siyasətinin prioritet istiqaməti olduğunu bir daha göstərir.

İlham Əliyevdən növbəti sosial dəstək

Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması sahəsində tədbirlərin davam etdirilməsi haqqında" 23 dekabr 2024-cü il tarixli sərəncam dövlət başçısının siyasətinin mərkəzində vətəndaş rifahının təminatı prinsipinin dayandığını və bu məqsədlə aparılan sosial islahatların uğurla davam etdirildiyini bir daha göstərir.

Belə ki, sərəncama əsasən, 2025-ci il yanvarın 1-dən ölkəmizdə minimum aylıq əməkhaqqının məbləği 345 manatdan 16 faiz artımla 400 manata, 2025-ci il fevralın 1-dən isə əmək pensiyasının minimum məbləği 280 manatdan 14,3 faiz artımla 320 manata çatdırılacaq.

Bu artımlarla birgə artıq 2018-ci ilin əvvəlindən minimum aylıq əməkhaqqında 3,1 dəfə, minimum pensiyada 3 dəfəyədək artıma nail olunur.

Yeni sosial islahat paketində digər sosial ödənişlərin artırılması da yer alıb. Sərəncamla Nazirlər Kabineti gələn il sosial müavinətlərin və təqaüdlərin məbləğlərinin artırılması ilə bağlı təkliflərini 3 ay müddətində ölkə Prezidentinə təqdim edəcək.

Qeyd etdiyimiz kimi, 2018-2024-cü illərdə müavinət və təqaüd ödənişlərində 5 dəfə artım baş verib və göründüyü kimi, bu artım dinamikası gələn il də davam edəcək.

Həmçinin sərəncamla Nazirlər Kabineti dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən sahələrdə aylıq tarif (vəzifə) məaflarının minimum aylıq əməkhaqqının artırılması yeni məbləğinə uyğunlaşdırılmasını təmin edəcək. Beləliklə, həmin sahələr (sosial, elm, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, gənclər, idman, kənd təsərrüfatı, ekologiya, ətraf mühitin mühafizəsi, mənzil-kommunal, nəqliyyat, rabitə,

"Azərbaycan sosial dövlətdir və biz bunu sözlə yox, əməlimizlə təsdiqləyirik" İlham ƏLİYEV

meliorasiya, su təsərrüfatı və s.) üzrə 19 pillədən ibarət Vahid Tarif Cədvəlinin ilk pilləsindəki məaaş 400 manata çatdırılmaqla, digər pillələr üzrə məaflarda da buna uyğun artımlar tətbiq ediləcək.

Yeni sərəncamla icrasına başlanan növbəti sosial islahat paketi gələn ilin

əvvəlindən pensiyaların indeksləşdirilərə artırılması da nəzərə alınmaqla ümumən 3 milyon insanı əhatə edəcək və onlara yönələn əməkhaqqı, pensiya, müavinət və təqaüdlər artırılacaq. Həmin artımlar üçün illik əlavə olaraq 1,4 milyard manat ayrılacaq.

Özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində 2018-2024-cü illərdə 635 min nəfər işlə təmin olunub

Prezident İlham Əliyevin sosial-iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri sosial rifahda mühüm önəm kəsb

edən məşğulluğun təminatıdır. Ona görə də çoxsaylı yeni iş yerləri açılmaqla, aktiv məşğulluq proqramlarının əhatə dairəsi ildən-ilə əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilir.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğul-

luq Agentliyi 2018-2024-cü ilin 11 ayı da daxil olmaqla 635 min nəfəri işlə təmin edib. Gələn il üçün işə düzəltmə hədəfi isə 130 min nəfər təşkil edir.

Dövlət başçısının göstərişi ilə icra olunan özünüməşğulluq proqramına cəlb olunanların illik sayı proqramın icrasına başlandıqı 2017-ci ilə nisbətən 15 dəfəyədək artıb. Bu proqram çərçivəsində xeyli sayda işsiz və işaxtaran şəxs üçün kiçik təsərrüfatlar qurulub və onlar üçün kiçik biznesə çıxış imkanları yaradılıb. Onu da qeyd edək ki, özünüməşğulluq proqramına cəlb olunanların sayı gələn il 100 mini ötəcək.

Əlilliyə görə sosial ödənişlərə ayrılan illik vəsait 2,1 dəfə artıb

Prezident İlham Əliyevin həssas əhəli qruplarına xüsusi qayğısı əlilliyi olan şəxslərə də əhatə edir. Sosial islahatların tərkib hissəsi kimi, əlilliyi olan şəxslərə yönələn sosial ödənişlərin davamlı artımı təmin olunur. Buna nümunə olaraq əlilliyə görə sosial ödənişlərə ayrılan illik vəsaitdə 2018-ci ilə nisbətən 2,1 dəfə və ya 1,3 mlrd. manat artım özünü göstərib. Həmin vəsait 2018-ci ildə 1,2 mlrd. manat təşkil edirdisə, hazırda 2,5 mlrd. manata yaxındır. Əlilliyi olan şəxslərə dövlət büdcəsi hesabına verilən reabilitasiya vasitələrinin növlərinin sayı son 4 ildə 4 dəfəyə yaxın artırılaq 34-dən 130-a çatdırılıb.

Son illər ölkədə müasir reabilitasiya sisteminin qurulması, reabilitasiya sahəsində biopsixososial modelə əsaslanan xidmət spektrinin yeni istiqamətlər üzrə xeyli genişlənməsi də təmin edilib. Ümumilikdə nəzirləyən tabeliyindəki Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Agentliyinin reabilitasiya mərkəzlərində reabilitasiya xidməti göstərilən əlilliyi olan şəxslərin illik sayı 7 dəfədən çox artıb. Təkcə bu ilin 11 ayında həmin mərkəzlərdə 113 min şəxs xidmət göstərilib.

Postmüharibə dövründə şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 16 min mənzil və fərdi ev təqdim edilib

2020-ci il sentyabrın 27-də isə Ermənistanın ölkəmizə qarşı növbəti hərbi təcavüzünə cavab olaraq Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu uğurlu hərbi əməliyyatlarla 44 gün ərzində möhtəşəm tarixi Zəfər əldə etdi. Beynəlxalq səviyyədə tanınan ərazilərimiz Ermənistanın 30 ilə yaxın davam edən işğalından azad olundu. Tarixi Zəfərimizlə yekunlaşan 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı icra olunan sosial dəstək paketi çərçivəsində onların mənzil və fərdi evlə təminatı işləri də aparılır.

Arnd 13-cü sah.

Hər bir azərbaycanlınının Prezidenti

İlham Əliyevin 5-ci sosial paketi 3 milyon insanı əhatə edəcək

Əvvəli 12-ci səh.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə bu proqram daim genişlənir, postmüharibə dövründə isə 5 dəfə genişləndi. Şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə postmüharibə dövründə 6,8 min, ümumən ötən dövrdə 16 min mənzil və fərdi ev təqdim edilib. Həmçinin 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 567, ümumən ötən dövrdə 7,7 min avtomobil təqdim edilib və bu istiqamətdə tədbirlər də davam edəcək.

Şəhid ailəsi üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 24,8 min şəxs aktiv məşğulluq proqramlarına cəlb edilib

Eyni zamanda sosial dəstək tədbirləri çərçivəsində onların məşğulluğuna dəstək işləri də aparılır. Postmüharibə dövründə Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən şəhid ailəsi üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 24,8 min şəxs aktiv məşğulluq proqramlarına cəlb edilib. Onlardan 12,1 min nəfəri üçün özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində kiçik ailə təsərrüfatları yaradılıb, digərləri isə münasib işlə təmin edilib. Həmçinin 1033 şəxs peşə hazırlığına cəlb olunub.

Eyni zamanda həmin sosial dəstək paketi üzrə şəhid ailələri üzvləri və müharibə veteranları olan 106 min şəxsə 119 min aylıq sosial ödəniş, 24,3 min şəxsə birdəfəlik ödəmə təyin olunub. Həmin aylıq sosial ödənişlərin də orta hesabla 2 dəfəyədək artırılması təmin edilib. 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra həmçinin şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 11 min nəfərə 68,7 min sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidməti göstərilib.

Müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 2249 şəxs 61,7 min reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 490 şəxs 600 ədəd yüksək texnologiyalı müasir protezlə təmin olunub. Ümumilikdə, postmüharibə dövründə nazirliyin şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı icra etdiyi sosial dəstək paketi 130 min şəxsi əhatə edərək, onlara dəstək yönümlü 366 min xidmət göstərilib.

DOST mərkəzlərində ötən dövrdə 3 milyon 150 min vətəndaşa xidmət göstərilib

Dövlət başçısının uğurlu sosial islahatlar proqramının mühüm nailiyyətlərindən biri də dövlət sosial xidmətlər sisteminə

DOST konsepsiyasının tətbiqidir. 2019-cu il mayın 9-da Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində DOST Agentliyi və ilk DOST Mərkəzinin açılışı olub.

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST konsepsiyası 15 istiqamət üzrə 160 sosial xidmətin əhaliyə vahid platformadan, "bir pəncərə"dən, şəffaf və operativ, vətəndaş məmnunluğu və rahatlığı prinsipi əsasında təqdim olunmasına imkan yaradıb. İndiyədək Bakı şəhəri, Abşeron və Bərdə rayonlarında olmaqla 7 DOST Mərkəzi, həmçinin Zəngilanın Ağalı kəndində "Smart DOST" xidmət

məntəqəsi, Şuşa şəhərində isə Qarabağ Regional DOST Mərkəzinin filialı istifadəyə verilib. DOST mərkəzlərində ötən dövrdə 3 milyon 150 min vətəndaşa xidmət göstərilib və bu xidmətlərdən vətəndaş məmnunluğu 98,4 faizdir.

DOST konsepsiyası 60-dan çox beynəlxalq mükafat və sertifikatla təltif olunub. Onlardan 12-si "Good practice awards of Europe", yəni "Avropa üçün yaxşı təcrübə mükafatı"dır.

DOST təcrübəsini tətbiq etməyə maraqlı göstərən ölkələrin sayı daim artır və artıq Özbəkistan bu təcrübəni tətbiq edir, Moldova da bu sahədə pilot işlər aparır. Serbiya və Rumıniyada isə DOST mexanizmi əsasında elektronlaşma həyata keçirilir. Beləliklə, DOST ar-

tiq dünyada Azərbaycanın yeni brendi kimi tanınır.

Hazırda Naxçıvan, Quba, Sabirabad, Sumqayıt, Gəncə və Masallıda DOST xidmətləri şəbəkəsinin qurulması üçün layihə, təmir-tikinti işləri aparılır. Ümumilikdə 17 yeni Regional DOST mərkəzi və ətraf rayonlar üzrə onların ümumilikdə 55 filialı yaradılacaq və bütün ölkə DOST xidmətləri ilə əhatə olunacaq.

Əhaliyə dövlət xidmətlərinin vətəndaş məmnunluğuna yönəlik yüksək keyfiyyət və şəffaflıq səviyyəsinə çatdırılmasında, xidmətlərin vətəndaşlara olçatanlığının və onlardan rahat istifadənin, nəticə etibarilə vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsində, ümumən ölkədə innovativ inkişafa

nail olunmasında İKT-nin geniş tətbiqi ön sərrast və effektiv vasitələrdən biridir.

160 xidmətin 90 faizindən çoxu elektron platformada təqdim edilir

Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq, son illər əmək, məşğulluq, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində e-texnologiyaların tətbiqi geniş vüsət almaqdadır. 2019-cu ilin əvvəlindən ölkəmizdə ilk proaktiv xidmət kimi, pensiyaların avtomatlaşdırılmış qaydada təyinatı mexanizminə keçilib. Nəticədə pensiya hüququ yaranmış şəxsə özü müraciət etmədən və sənəd təqdim olunmadan, məmur-vətəndaş təması yaranmadan pensiya təyin edilir və elektron qaydada ona bu barədə məlumat verilir. Ümumilikdə, 2018-2024-cü illərdə əmək, məşğulluq, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrində geniş elektronlaşma proqramı nəticəsində bu gün nazirliyin 160 xidmətindən 145-i və ya 90 faizdən çoxu elektron platformada təqdim edilir. 50-dən çox proaktiv xidmət, "e-sosial" portalı, "Əmək və Məşğulluq" altsistemi yaradılıb.

Hazırda nazirliyin e-sistemlərinin 80-dək qurumun informasiya bazaları ilə integrasiyası həyata keçirilir. Həmin qurumlardan sorğular da daxil olmaqla, bu ilin 11 ayında nazirliyin e-sistemləri üzərindən sorğu, müraciət və xidmət sayı 623 milyon olub. 2019-cu ilin əvvəlindən 830 mindən çox proaktiv sosial ödəniş təyinatı aparılıb.

Bütün qeyd edilənlər ölkədə sosial inkişafın davamlı xarakter aldığını, Azərbaycanın sosial dövlət olmasının sosial uğurlarda öz təəcəssümünü tapdığını göstərir.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

